

[TD 1]

LAOIDHEAN
SPIORADAIL,
LE
DOMHNUL MATHANACH,
DUINE URRAMACH DIADHAIDH,
A BHA ANN AN
SGIRE CHIL-DONNAIN,
AN CATAOBH.

Bi'dh air 'n fhìrean cuimhne shiorruidh.
Iomradh chubhr cha d'theid air di-chuimhn'.
Air dh'a bhi marbh (ach beo 'n Criosda).
Le meas ghaoil tha e labh'rt risd ruinn.

AN DARA CLODH-BHUALADH,
ATH-LEASAICHTE AGUS MEUDAICHTE.

BAL-DHUTHAIS:
Clodh-bhualite le Coinneach Dughlas agus a Chuideachd.

1825.

[TD 2]

[Blank]

[TD 3]

<eng>ADVERTISEMENT.

THE Author of the following Pieces was a native of Sutherland-shire, and resided from his youth in the heights of the Parish of Kildonan. He was born in 1719, and died January, 1782. Though destitute of the advantages of education, he was one of the most celebrated Christians in that, or perhaps any other country. He possessed a clear and comprehensive view of Divine truths; and discovered (what, alas! is more rarely to be met with) a deep and practical experience of its power on the heart and life. His memory to this day in that country is much and justly revered, and will be long embalmed in the hearts of many who knew and could appreciate his worth. It will be seen from the following Pieces, that he was also a Christian Poet, and that in no ordinary degree. They were composed on different occasions; and most of them relate to occurrences in the ways of Providence respecting himself, of which he was not an inattentive observer. They may nevertheless be useful to others, and especially to serious and exercised Christians. It is with this intention, and at the importunity of friends who reckoned them worthy of being preserved, and more generally spread, that they are now published. The Work necessarily labours under the disadvantages of a posthumous one; and the dialect in which it is written, but which it was not thought proper to alter, may not be quite intelligible to those in the more Southern Districts of the Highlands. It is hoped, nevertheless, that its circulation may be attended with no small degree of usefulness; and, under this impression, we most cordially give the Publication our humble sanction.

JOHN MACDONALD.
JOHN KENNEDY.<gai>

[TD 4]

AN CLAR-INNSIDH.

[TD 5]

LAOIDHEAN SPIORADAIL.

I.-Oran a rinn e 'n uair a bha nithe an t-saoghal so 'ga thréigeadh.

'S MITHICH dhomhs'a bhi tuirsgeadh,*
'San dus a' triall m' fhàgail,
Is m' aghaidh chuir romhan,
Ann an gnothaich mo thearnadh;
Ach dar sheallas mi stigh,
Air seana-chridh' cheud Adhamh,
'S mòr th'orm do leth-ghrabhadh,
Thug ur-chadal a bhàis orm.

Le cridhe gun chreidimh,
Làn aidich gun ghràsan,
A ghabhadh le faileas,
Mar dhearbhachd air tearnadh;
Cridhe a tha feòlmhor,
'S leis nach deoin dhol dachaидh,
'S tha sealltuinn ri saoghal,
Mar iodhal le tlachd ann.

Ach dar 'bheireas am bàs orm,
'S nach fhàr mi dhul as uaith,
Bu mhaith an uair sin na Chriosd e,
Gu m' dhiòn bho do cheartas.
Och is ochan mar tha mi!
'S mi 'san phasaich an cunnart,
Agus Iordan a bhàis
Na chuan bàthaidh tha cumant.†

Mur fhaigh mi 'n caochladh glòrmhor,
Air an fheòil a tha malluicht',
Agus cobhair na Trionaid,
Do m' dhion bho gach cunnart;

<eng>* Preparing for a journey.
† Common.<gai>

[TD 6]

Cha ruig mi leas bhi 'g innseadh
Ciod a dh' iomrainn gu tearnadh;
Cha dean ni's lugh' no Chriosd e,
An Iobart tha làidir:

A fhuair buaidh air an t-saoghal,
Air daoine 's air Sàtain,

'Sa dh' fhosgail geatacha' Shioin
Do gach neach a chaidh thearnadh.
Bheiream comhairl' oirbh 'bhràithrean,
Na'm b'àill leibh 'bhi beò,
Gun sibh d'ur milleadh le saoghal,
'Tha 'caochladh mar cheò.

Nach 'eil sibh 'faicinn na daoine
Th' air leaghadh sios leis mar ròin,*
A chuir an cul'aobh ri Criod leis,
'Sa leig dhiubh a bhi beò:
'S mòr mo thruas ris gach duine
'Tha 'n taobh muigh do 'n Fhear-thearnaidh,
'S tha fathast na strains'eart
Do mhac cinnteach Israeil.

'S mi-chinnteach an oighreachd,
'S cha 'n fhoighnich mi a h-àireamh,
Cha 'n 'eil i ac' ach air earball,
Dar dheargas am bàs orr';
Dar dheargas am bàs orm,
'S nach fhar mi dul as uaith;
Dar dhiùltas na glùinean,
'Sam beul nach dean labhairt:

'Sa chluais nach dean clàisdean,
'San t-sùil nach dean faicinn;
Tha so 'gam again ni's tric' gu ùrnuigh,
Mo thim a bhi 'caitheamh;
'Sam bàs a' tighinn dlùth dhomh,
Nach gabh diùltadh dar thig e,
Le comhairl' mo chàirdean,
Le ràthan no bileach.§

Ach dar gheibh am bàs so comas,
A Sion bho 'n Tighearna,

<eng>* A sea animal.

† Or, <gai> coigreach.

<eng>§ Bills. <gai>

[TD 7]

Thig e-san mar Earraid
Le cabhaig do m' iarraigdh:
Ach cionnus dh' fheudainns' bhi beò
Mar biodh Stòras an Athair,
A thug Criod na Glòire,
Mar lòn dhomh ri chaitheamh.

Ach dar sheallas mi 'siosa,
Orm fhein a chlùit* shalach,
Cuiridh sud mi gu h-iosal
A sios aig do chathair;
Aig cathair do thròcair,
Tha sòlas ri fhaighinn,
Na 's mò na saoghal,
Ged dh' fhaodt' a ghleidheadh.

Tha 'n Spiorad Naomh ann,
'S e mar Shaort a sior shnaidheadh;
Dheanadh Creidmhach a cealgair,
As an earbainnse m'anam:
Dh'earbainn ann m'anam,
Is dheanainn deth bràthair,
Le gaol ni bu doimhne
Na gheibheadh aon mhac mo mhàthair.

'S ma 's e 's nach bitheadh e,
Ach na dhuine 'thaobh nàduir,
'S goirid a leanadh e mise,
Tre mheadhon mo nàimhdean;
Far am bheil naomhachd,
Tha mineachd is irisleachd;
Tha saorsinn is càirdeas
Anns gach cearnaidh ri shireadh:

'N tra dh'eir'eas a Ghrian orr'
A nios gu suilleach,
Gheibhear iadsan an tra sin
Mar aon àl ann do bhroilleach:
Is e so am bainne,
Tha fallain gu àrach,
'S anns nach 'eil a chrodhaich, §
Ged a tha 'ar 'ga àicheadh.

<eng>* A clout.
† Carpenter.
§ Something that adulterates the milk.<gai>

[TD 8]

'Se gliocas na nathrach,
Agus puision* an t-Satain,
Dh'fhag mis' cho an-toileach
Air an talamh so fhagail:
Ach na 'n tigeadh 'n geur-leanmhuinn
Sin dar dh' aithnicht' na bràithrean:
Oir theidheadh iad cuideachd
Mar chaoraich do 'n fhàsaich

'S ged sgapaidhte bho chéile
Cha 'n eugadh an cairdeas,
'S cha sguireadh iad a dh'ùrnuaigh
Ged a bhùitichte bās orr';
Ged bhùitichte bās orr',
Bha lorg Dhaibhidh 'gan cobhair,
Dheanadh an cumail a 'n aird,
'N uair b' aird na tonnan.

A bheireadh a null iad air Iordan,
Gun am brògan a bhogadh,
A stigh air geata' na gloire,
Sud an ceòl ac' gun obadh;
Tha 'n ceòl ac' gun obadh,
Is aobhar organ gu brach e,

Do chlann na h-ath-bhreith,
Oir gheibh iad an sāth dheth.

Ach ma shiubhlas iad mi-cheart,
Cha chaomhainn e stracain;†
Cha toir e buill dhoibh diomhan,
Ach d' an dion o 'n t-Satain.
Nach truagh leatsa daoine,
Tha gun naomhachd gun ghrasan,
Gun dearbhachd o 'n fhirinn,
Air cinnteachas tearnaidh.

Tha 'n creach air an cul'aobh,
Tha 'n sùilean air iadhadh,
Tha 'n cridhe na shuidhe,
Air nithe di-buan ri 'n iarruidh,
Nach cruaidh leat cuid do luchd-comuin,
Gun sùgh ach alladh§ ghrasan,

<eng>* Poison.

† Stripes.<gai>

§ Cliù.

[TD 9]

A tha nan luidh' ann am muineast
Fo dhalladh aig Satan.

A thilg thairis an fhìrinn,
A tha 'g innseadh mar 'tha iad,
'S nach téid anam gun naomhachd
A chaoihch' steach do Phàrras.
Ach na 'n chleachda sibh dicheadh,
'Sa chealgaireachd aicheadh,
A dheanamh fathasd 'n 'ur naoimh sibh,
'S 'n ur luchd-aon-tigh air fhàrdaich.

Na smuainichidh a chairdean,
Nach bu chradh leam 'ur diobhall
Dar thig laithean an fhoghair,
Is tim taghaidh nan diasan,
Dar thig laithean an fhoghair,
Is tim taghaidh nan diasan,
Gach neach gheibhear gun ghrasan,
Gheibh a Satan a sios iad.

Ach cha 'n urra' mi innseadh
Gach ni tha na chradh dhomh,
Mheud 'sa tha mi a' faicinn
Do mhi-chleachdad air t-fhabhar,
'N deigh daoine bhi tainneadh,
'San t-aran air aicheadh,
Tha iad a rithist air tionnda'
Gu cleamhnas ri 'n abhaist.

Gu cleamhnas ri 'n abhaist,
'S cùis chraidh bhi 'g am faicinn,
Le ith agus le òl,

Le an-steòrnadh 's mi-chleachdamh;
Cuid eile cho chrion diubh
'Deanamh dia agus taic dheth;
'S mur caochail sibh abhaist,
Bithidh 'm bās na chùis ghrabh dhuibh.

<eng>* Sloth.<gai>

[TD 10]

II.—A' tagair gu 'm bitheadh an Tighearn na dhidean dh'a ann an cruaidh-chàs, agus air stiùir anam a' dol tre an t-saoghal.

OCH a ghaoil! bi air mo stiùir,
Oir 's iomadh sùil tha 'g amharc orm;*
freumh an uilc nach deach a bhuan
Mar eunlaith luath a' cruinneachadh:

Dar dh'éireas iad-san a suas,
Bitheadh do lāmh's gu luath 'san eadargain;
'S bitheadh naomhachd 'gabhairt buaidh
'Measg an t-sluaigh gu maireannach.

'S far na thog thu clach is ùir,
Cha dùchas leat bhi dealachdain:
Is da olc 's gu 'm bi do chlann,
Tionndaidh tu dhachaidh iad;

'N uair a bhitheas an raidean cām,
Cha chaomhainn thu an ceasnachadh,
'N uair a bhitheas an cridhe teann,
Labhraidh tu ri 'm faireachdain.

Ach, O! gabh truas ri talamh bān,
Tha fathast slan gun charachadh;
Is cuir-sa siol air bharr nam beann,
Oir gheall thu ann a t-fhacal e:

Is da olc 'sa gu 'm bi an grùnd,†
Bithidh sguaban tròm tigh'n dhachaidh dheth,
Dar bheir an aimsir toradh tròm,
Gun duille chall no dhealachdain.

Is tu mo ghaol, is tu mo ghradh,
Na 'n t-òr is fearr ri fhaighinn thu,
Nach bi air do thionnda' gu cradh,
'S nach urra 'm bas do dhealachadh:

<eng>* In this Song, every four lines form a stanza; each two lines to be twice repeated (which make eight), and that in the following manner, viz.:—The third and fourth to be repeated also as the fifth and sixth, and the sixth and the seventh begin the next stanza.

† Ground.<gai>

[TD 11]

Oh! nach fuiling sibh dhomh 'radh,
Gu 'm b'aluinn peighinn sporan* dheth,
Ach 'sann a tha mo thruas gu brach
Ris a phairt ud nach d'fhoirich e:

Ach cha 'n 'eil leigheas air an cās,
A 's fearr na bhi feitheamh ris;
Oir iads' a leanas chum na crìch,
Bithidh an sith-sa maireannach:

Deasaichidh 'se 'n crùn air an ceann,
'Se so mo chlann 's cha 'n eagail doibh,
Ach 'se tha 'n diugh na chùis bhròin,
Laghad beò is faireachdain:

'S cha 'n 'eil neach ann 'n staid nan gràs,
Nach 'eil a cradh a ghearan so,
O, nach ann bhitheadh fhios agam c'ait bheil smùd,
'Sa chuile bhrùite ri fhoireachdain:

Ach am pàrtaichinn mo ghaol,
'S gu cleachdainn saorsa m' fhoireacdan,
Gheibheadh sinn beath na naoimh,
'S thigeadh sinn gu fearrachas:[†]

Anns an tìm an d'thigeadh chrioch,
Bhitheadh i na beannachd dhuinn;
Gheibheadh sinn n-ar di-sairse'[§]
Bho chorpa bhàis 'san dealachdan:

'S gu 'm b'e sud an aobhar chiùil
Ri lath' ceò mar th'againn so,
Bhi 'dol a stigh do thir Chanaain,
Do ghabhail làn gun dealachdan:

An fhearin nach d'théid an daors',
Is air nach caochail maighstir;
'S gach neach a thàras a dhol ann,
A choidhch cha 'n fhaicear ainnis orr':

Ach bithidh aca-san r'a radh,
Gur bochd a bha sinn 'roimhe so.
O! am feud sud a bhi gun ghaol
Do 'n Trionaid uile-chumhachdach:

<eng>Allusion to pocket-money.

[†] Social intercourse.

[§] Discharge.<gai>

[TD 12]

Do 'n Fhear-shaoraiddh is mó glòir,
A bha 'san fheòil ga fulachd ann;
'S do Athair nan uile ghràs,
Rinn an t-slàint so ullachadh.

III.—Oran a rinn e ann am Muilean, a' faicinn an uisge a' tighinn air,
agus anam féin tioram, mar lomradh Ghideon.

Mo thruaighe léir! mo thruaighe léir!

Mo thruaigh' léir! mar 'tha mi!

Tha mo lomradh uile tioram,

'S coslach mis' ri fàsaich:

Ma labhras mi air cruas cridhe,

'S daighean streangan* Shatain;

Ma labhras mi mu inntinn dhorch,

Tha i doilbh ri rèiteach:

Mo thruaighe leir! mo thruaighe leir!

Mo thruaigh' leir! mar tha mi!

Tha mo lomradh uile tioram,

'S coslach mis' ri fàsaich:

Ma labhras mi mu pheacadh 'n t-sannt'

'Se ceud-ghinn clann an t-Satain,

'S ma labhras mi air anam marbh,

'S dlùth do dhorsa' bāis e:

Mo thruaighe leir! mo thruaighe leir!

Mo thruaigh' leir! mar tha mi!

Tha mo lomradh uile tioram,

'S coslach mis' ri fàsaich:

Ma labhras mi mu thoil tha truaillidh,

'S gruaimeach mi ri m' fhagail;

'S ma labhras mi mu 'n eas-chreidimh,

'S leibideach a phlaigh e.

Mo thruaighe leir! mo thruaighe leir!

Mo thruaigh' leir! mar tha mi!

<eng>* Strings or cords.<gai>

[TD 13]

Tha mo lomradh uile tioram,

'S coslach mis' ri fasaich:

Ach na 'm faicinn buidh'n eile 'sileadh

Bhithinn-sa ni b' fhearr dheth;

'S cha chreidinn nach fhaighinn mo shlaint

Na 'm bitheadh rān* 'san fhasaich.

Mo thruaighe leir! mo thruaighe leir!

Mo thruaigh' leir mar tha mi!

Tha mo lomradh uile tioram,

'S coslach mis' ri fasaich:

Ach 'se th'air mo tholladh easbhuidh comuinn,

'S mi fo alladh crabhaidh;

'S cha 'n 'eil e air an taobhs' do ghlòir

Na ni mo leòn-sa charadh:

Ach tha mis' feitheamh air an uisg'

Mar thalamh tioram Ahaib,

'S dar a ni Elijah ùrnuaigh,

Theid mo chùis-sa rèiteach;

Thig na frasan air a ghrund,

'S bi'dh meas an fhuinn ni's fearr dheth,
'S gheibh mis' ol' a theid mo làmp
Na 'm boil le ceann an t-Satain.

'S gheibh mise' ol' a theid mo làmp
Na 'm boil le ceann an t-Satain;
Oir a tha m' Fhear-saoraidh beò,
'Se sud mo ghlòir 's mo ghaird'chas:
M' Athair muileach, m' Athair muileach,
M' Athair muileach glormhor',
Bhi 'smuaineachadh air meud do ghibht
'S mor ri mheas do throcain.

Bhi 'smuaineachadh air meud do ghibht
'S mor ri mheas do throcain;
'Se th'air mo phian' meud mo chrionadh,
'S mi 'san fhionan ghlormhor;
'Se th'air mo phian' meud mo chrionadh,
'S mi 'san fhionan ghlormhor,
Ach dar thig an dealt bi'dh figis pailt,
Is falbhaidh 'n tìdt reothts' uainn'.

<eng>* Cry or weeping.

† Season.<gai>

[TD 14]

Ach dar thig an dealt bi'dh figis pailt,
Is falbhaidh 'n tìdt reothts' uainn'.
Ged 'eil mis' fuar, tha d'ghealladhs' buan,
Ge fhaigh mi suain de 'n traigh so:
Dar thig an tuil bi'dh 'n airc sa mhuiir,
'S bi'dh na sionnaich air 'm bāth'dh,
Theid Noah 'steach, E-fein 'sa shliochd,
'S cha d'theid a h-aon diubh fhagail.

IV.—Oran a rinn e aig àm an d' robh e ann an tinneas mòr.

CIA b'e shireadh a lath'r-san,
Bu chomunn e nach failingeadh,
'Se nach deanamh m'aicheadh
Dar bhithinn 'sás am fheum;
Oir tha chairdeas maireannach,
Is iom'dh ni a' leantuinn air,
'S maирг ris nach canadh tu,
O is leanabh dhomh thu fein!

Oir tha thu stōrasach,*
'S prothaiteach a' t-orduighean,
'S bithidh t-fhirinns' a' seolladh,
Gach neach d' an eòl thu fein;
Nam b'aill leat bhi urramach,
'S do chairdean bhi maireannach,
Feuch g'an sir thu cleamhnas
Ri teaghlaich uasal ard.

'S ma 's maith leat cinneanta' i,

Bitheadh smior na h-uile fin' innt',
Is dar ni e 'n cruinneachadh,
Is cionald air a threud;
Is na ni e fhagail
Ged bhiodh ann do chairdean,
Cha 'n fhamrad leam an abhaist,
Is aobhar craidh iad féin.

<eng>*Wealthy.<gai>

[TD 15]

Oir bha peacadh dualach dhoibh,
Bithidh ifrinn ac' na tuarasdal;
'S bithidh ceann an fhuathais,
A' riaghlaadh orr' gu sior.
Ach Médail an t-Oighr' uasal
Bha 'sa bhitheas buadhach,
'S gach neach bheir gradh d'a thuairsgeil,
Bithidh thuarasdal d'a réir.

Oir tha E uile grasmhor,
Is cuimhneach air a chairdean,
'S fhad 'sa mhaireas dh'a-san
Cha 'n fhaic e iads' a'm feum,
Ged bhitheadh iad gun aodach,
Gun olainn air no caoraich,
Gun arbhar anns na raonta'
Am feasd cha dìbir e-sa.

Ged thiormaicheadh an teudan,
Bithidh é-s' mar dhealt 'sa cheitean,*
Is bheir e fas d'an geugan,
'S cha ghabh e éis dheth miann:
Dar sheallas e le 'shùilean
Air sionnaich bheag na' cùilean
Tuitidh iad gu 'n glùinean,
'Se sud an lùths' a chrion.

Ach 'se mo ghradhsa fionain
Do nach dual bhi crionadh,
'S air nach dearg na sianntan,
Gu milleadh siol 'sa ghrund.
Na'n suidhicht' ann na geugan,
'S criona a tha fo ghrèin,
Dh' fhasadh iad mar Shèdar
'S mar Lebanon nan crann.

Oir thionndadh chraobh-fhion iad,
Gu 'naduir fèin gu sgiamhach,
Agus chidht' orr' fiogais,
'Bha air crionadh anns a ghleann,
Bha roimh' so 'san fhasach,
Nan cnamhan tioram fasail,

<eng>* A season in the month of May, so called.<gai>

[TD 16]

'S dar shin è-s' ri 'n aiteach,
Gu brach cha 'n iad a bh' ann.

Oir fasaidh iad gu h-uallach,
Mar chraobhan phailm buadhach;
Bhi'dh fig's 'n ait a chluaran,
'S an t-uan an ait a mheinn:
Ach b'e so na laith' bronach,
Le aideachadh is eòlas,
'Smuaineachadh gur beò iad,
'N uair nach eòl dhoibh 'm bas.

Cha'n fheud meas na' naomhachd
'Bhi air mnathan no air daoine,
Dh' easbhuiddh ath-bhreith fhirinneach,
Air inndreachdan tre ghras,
O! nach d'thoir iad gaol duit
Ris na chleachd thu saorsain,
'Sa bhuannaich thu le naomhachd,
Bho dhaors' an dara bas.

Na 'm bi'dh cuimhn' air cairdeas,
Is taisbeanadh do ghraidh-san,
Cha bu sheirbhis bhealach
A bheireadh iad-san dhuit;
Ach umhladh le dicheall,
An spiorad is am firinn
Ath-bheothaich sinn le naomhachd,
'Se sin dar ni sinn leat.

V.—Tuiteam an duine bho Dhia: tearnadh tre Chriosd—Di-chuimhne Dhaoine
air maitheas an Tighearn—agus an dimeas air an ath-bhreith.

AR sinnseara bho thùs,
Dar chaill iad an lùths,
Mhill iad an cùis air sùsdan* àl.
Tha 'n truailleadh so lionmhor,

<eng>* Thousand.<gai>

[TD 17]

Dh' fhag mis anns an fhionain
Mar chraobh th' air criona' gun fhig's gun bhlàth.

Ach moladh do 'n Trionaid,
Ghlormhöire, sgiamhach,
A phlanntaig dhuinn fionain tre lionmhorachd gràis,
Is fearr na lios Edein,
Gus an d' thainig a bhèist* ud
Le meas na geug agus breug ann a beùl.

'N sin dh' fhàs peaca' ro lionmhor,
Tha dhomhsa na phiana',

Dh' fhag mis' cho mi-sgiamach, 'm fianuis mo ghràidh.
Ach meudal an t-Adhamh,
Nach meallor 'sa ghara'
Chuir cath air an t-Satan 'san fhàsaich mar tha.

Cha chualas riamh Righ,
Chuir cath ré a linn,
Gun duine 'bhi ann ach e-féin;
'S ged dh' fhuiling e 'm bàs,
Gu 'n d' bhuannaich e 'm blàr,
Le ais-eirigh àluinn, a dheigh.

'S dar dh'eirich e suas,
Gu 'n d' choisinn, e duais,
Ni beartach a shluagh gu léir,
Tha 'n airgiod 's cha 'n òr,
A dh' fhalbas mar cheò,
Ach gràsan, is gloir na dheigh.

Ach gheibh iad faraon,
Uaithe ann an tim,
Uiread 'sa chi e orra feum,
'S cor am faigh iad na 's àill,
Dh'earbainn-s' gu 'm b'fhearr
Fhàgail gu àilgheas féin.

Tra chunnaic e 'n tùs,
Mar a chluich iad an cùrs',
Dar thug e dhoibh dùn gun fheum,
Rinn cumiachd bhò†
Dheth meallan de 'n òr,
A tabhairt dha glòir gun chéill.

<eng>* Alluding to the Tempter in the shape of a serpent.
† The Golden Calf.<gai>

[TD 18]

Gun sealtruinn a suas
Ri Athair na truais,
'Sgoilt dhoibh an cuan 'nam feum,
Thug iadsan a null
Air muir is air tuinn,
'S chuir Pharaoh an grund gu leir.

Tha e-sa 'sa shluagh
'Nan luidh anns a chuan,
'S cha 'n fhacas an gluasad a dheigh:
Ach shaoilinns' gu 'm buair'
A thainig air sluagh,
Dhi-chuimhnich cho luath dhoibh 'm féum.

Ach thugamaid glòir
Do Athair nam beò,
'Dhéilig* cho tràcaireach riu;
Thug aithne do Mhaois,
G' an gabhadh e 'n laogh,
'S g'an ruithead e ris air uisg.

G'an deanadh iad òl,
'S gu'm faicid le bròn,
Gur dus agus ceò 'bha 'n sud.

Ach tha 'n ath-bhreith an tràths'
Air a meas anns an àls',
Gu 'm foghain blàth airson meas;
Ach 's grabhail am bàs
Do dh' easbhuidh a ghràs,
Bithidh esan na phlaigh a ni sgrios.

Ach pilleams' a rithist
Do m' ionnsuidh fhéin,
D'an dùchas bhi crion air bheag meas;
'S mar biodh gur buadhach
Do thruas is do ghras,
Bhithinns' air m' fhagail ris.

VI.—Oran air Glòir agus buaidh na h-Eiric a phaigh Criosc airson nan daoine taghte.

ATHAIR na glòire
Tha do thròcair do-aireamh,

<eng>* Dealt.<gai>

[TD 19]

'S tha 'n ath-bhreith na daighneachd
Air an oighreachd a 's airde,
Air a sgriobhadh le Daimon,
Is fuil an Oighre, na h-earlas;
'S ann air a chrann-cheus'
Chaidh 'n eiric a phraigheadh.

'S ann air a chrann cheus'
Chaidh 'n eiric a phraigheadh,
'S ann tre thoradh na fola
Fhuair thu rathad gu tearnadh,
'S nam boil le innleachd an deamhui.
Thùg e mach a Dhi-sairsc'*
Leis an ais-eirigh ghlòrmhor,
'S mòr a ceòl do na cairdean.

Leis an ais-eirigh ghlòrmhor,
'S mor a ceòl do na cairdean,
'S i siach-inntinn an Athair i,
'S i taitneas nan naoimh i:
'S i criòchan an lagh,
'S i seadh na h-uile iobairt;
'S mairg tha gun fhior-ghras,
Dheanamh sta dheth Fear-saoraidh.

'S ann tha a mi-shealbht siorruidh
Air daoine fiadhaich gun ghrasan,
Th'air an sitheachadh le nadur,

Bheir amhan iad gu Satan;
Ri smuaineachadh air nadur,
'S cùis chraidh bhi 'ga innseadh,
Cha chreid e gu tearnadh,
'S cha 'n 'eil sgath air roimh dhiteadh.

'S mairg tha gun fhior-ghras
Dheanamh sta dheth Fear-saoraidh,
Bheireadh null sinn air Iordan
Gu tir ghormhor na saorsainn,
Far nach 'eil cìs do Chesair,
No luchd-èigin ri fhaotuinn,
Ach far am meal iad a lathair
'S a chairdeas gun chaochladh.

<eng>* Discharge.
† Misfortune.<gai>

[TD 20]

'S e chuир am battal is buadhaich
Bha riamh anns an t-saogal,
O'n t-seathadh uaire, gus
An d' rainig e naoi dhiubh,
Cha d' robh aige fear fuaraidh,
'S e a chruadal thug saorsainn;
'S mairg tha gun fhior-ghras,
Dheanamh sta dheth Fear-saoraidh.

Cia b' e aig am bheil cuingeanan glan
Gu aithneachdan naomhachd,
'S eigin dha-s' bhi craiteach
Airson fasuidheachd dhaoine,
'S eigin dha-s' bhi craiteach
Airson fasuidheachd dhaoine,
'S mairg tha gun fhior-ghras,
Dheanamh sta dheth Fear-saoraidh.

Oh! nach dean iad do mholadh,
'Mach a fineach' na talmhuinn,
Aig am bheil fuil a chrathaidh
Air posta an anama;
'S gach neach gheibhear d'a h-easbhuidh,
Mar threabhar air gainmheach,
A leagas na stoirmean
D'ar dh'fhalbas a Chaingis.*

Bheirinn mo chomhairle
Do gach neach tha 'san t-saoghal,
Iad do shireadh le ùrnuigh,
'San sùil ri Fear-saoraidh,
Ag iarruidh an Lighiche,
Fhad 'sa tha e ri fhaotuinn,
'S mairg tha gun fhior-ghràs,
Dheanamh sta dheth Fear-saoraidh.

Oir tha 'n tim air a caitheamh
'S tha 'n aoise mi-chinnteach,

Agus aignidhean lionmhòr,
Cho fuar ris na faolaich; †
'S còmhراdh cho folaimh,
Dh' easbhuaidh salluinn na naomhachd:
'S mairg tha gun fhior-ghràs,
Dheanamh stà dheth Fear-saoraidh.

<eng>* Whitsunday.<gai>
† Faoilteach.

[TD 21]

Oir tha 'n tìm air a caitheamh,
'Sa 'n aoise cho mi-chinnteach,
'S ma theid i uile seachad,
'S beag taitneas gach ni dhuinn,
'S ùrnuighean lionmhòr,
Gun sgiamh annt', gun fhìrinn;
'S mairg tha gun fhior-ghràs,
Dheanamh stà dheth Fear-saoraidh.

Ach 's tu an toiseach, 's tu 'n deireadh,
'S tu 'n Alpha 's Omega,
'S bithidh mi-shealbh siorruidh
Air gach sluagh 'ni do thréigeadh.
Ach 's tu an toiseach, 's tu 'n deireadh,
'S tu 'n Alpha 's Omega,
'S bithidh mi-shealbh siorruidh
Air gach shluagh 'ni do thréigeadh.

II.—Gu bheil gach duine tha air ath-bhreith gun aobhar ghearrain.

NA bitheadh duine de 'n bharail
Gu bheil e son' anns an t-saoghal,
Tha na choigreach do 'n ath-bhreith,
'S tha folamh de naomhachd.
Na bitheadh duine 'gearan,
Air cruaidh-chàsan tìmeil,
Fhuair greim air an ath-bhreith,
'Sa tha sealbhachadh naomhachd.

'S nàr' 's nàire ri chlàistin,
Leanabh ghras' a bhi 'gearan,
Tha 'sealbhachadh naomhachd,
'S tha cinnteach a ath-bhreith;
Oir cha 'n 'eil staid nan Righrean
Ach mar chruinn-leum na crealaig,
'N lā is teithe 'san t-samhradh,
Sud an geamhradh 'ga caitheamh.

Ach cha bu mhaith leam mo bhraithrean
Fhagail cho chumhang

[TD 22]

Ri creidimh na dearbhachd,

'S fhuair sealbh ann a fhulang;
Cha 'n ionann Glòir agus tìm,
Cha 'n ionann daoin' agus Dia,
Cha 'n ionann gaol re fad lā
Agus gaol a mhaireas gu sior'.

Oir tha gach comunn criochnaichte
'Crionadh aig a bhàs,
Dar tha gaol nan naoimh a' tòiseachadh
D' an dualachas 'bhi fàs,
Tha 'n gaol sin gu nadurach
Ag éiridh 'nàird bho ghràs,
'S bho ghìn na h-ath-bhreith fhirinnich,
Le Spiorad Naomh nan gràs.

M'ulaidh is m' aighear,
M'aighear 's mo ghradh thu,
Co ris an sineadh tu
Nach d'thugadh tu gu gradhan,*
Ged bhitheadh ann Légion
De dh'armailt an t-Satain,
Chuireadh tu 's na mùcan iad,
'S do Ifrinn, na 'm b' aill leat.

Ach 'se th'air mo sgaradh
An talamh 'bhi na fhasaich,
Na naoimh air 'n toirt dhachaidh,
Is beag a' tighinn 'nan àit-san;
Ach nan tòisicheadh tus' ri oibir,
Sgiobalt theidheadh ceann oirr',
Bheireadh tu fàs air a chruithneachd,
'S mharbhadh tu an t-an-lus.

Ach tha breitheanais nan Iùdhaich
Air tighinn dlùth dhuinn 'san àm so,
An soisgeul bhi gun chumhachd,
'San ath-bhreith 'bhi gann ann;
An soisgeul bhi gun chumhachd,
'San ath-bhreith bhi gann ann;
'S mar dean thus' ar pilleadh
Theid ar milleadh 'sa gheamhradh.

* Gu feum, no bleadh.

[TD 23]

M'ulaidh is m'aighear,
M'aighear agus méudal,*
'S tu thiorc Ninebheh,
Dar bha i air a treigeadh;
Chual thu a sgread
Is fhreagair thu an éigh',
'S rinn thu an teagasg
Le eagal is beag foghlum.

Cha 'n ionann sin is sinne,
Bha thu 'teagasg iomadh bliadh'n';
'S dar thainig thus' 'dh'iarraidh meas oirnn',

'Se fhuair thu dearcan fiadhaich.
'S ged thoill sinn gu bràch
T-fhabhair d'ar treigeadh,
Se sealladh de Immanuel
'Shlanuicheadh gu leir sinn.

III.—Oran a rinn e aig am an d' robh e gun lathraich, agus cuid de luchd-eòlas, gun a bhi a' breithnachadh maitheas an Tighearn dh'a, a' meas gu 'n d' robh a chor a nis ro-iosal. Fhuair e an sin, cosmhuiil ri Iob, tuille is a dha uiread 'sa chaill e.

THA luchd faicinn is eòlais
Faicinn leòn anns mo chrann-chur,
Ach tha mis' mar Eitheart a' seòladh,
'S mhuir fuidh 'ga h-iomchain;
Oir is maith do ghrasan
Gu àrach an anamain,
'Se bann§ is cinntich' a aran
Na 'n talamh ri leanmhuinn.

'Se bann is cinntich' a aran
Na 'n talamh ri leanmhuinn;
Ged 'eil iomradh 'am barail
Mi 'bhi folamh gun earbs',
'Se 'm Biobal mo bharrant,
'S cha 'n eagal gur gann domh,

<eng>* Expression of strong affection.
† A Boat.
§ Bond.<gai>

[TD 24]

Is bithidh mi beò air an toradh
As deigh do 'n fhaileas so tionnda'.

Cha 'n e dìth 's nach 'eil stòras
Gu leòir aig an Athair,
Ach dìth 's nach fhuilings' fhaotainn,
Ach lòn tide r'a chaithe'.
Dar bha Israel 'san phasaich
'Ga àrach le manna,
Cha d' robh cead a chuir cruinn ac'
Ach na dh'imridh' gu chaithe'.

Ach 's cumhang goirid a bharail
Th'aig daoine folamh gun ghrasa',
Air freasdal an Athair,
Fhuair iomadh rathad gu tearna';
B'fhearr na nithe so fhoineachd
Ri Elijah am Fàidh,
Dar bha e anns a charaig,
Gun dad ann a lathair:

Chuir e fitheach do ionnsuidh
Le meildidh* 'gu thearnadh;
Le meildidh gu 'thearnadh,

Mus fhaillinneadh aran;
'S ged lobhadh na raointe,
'S gun bheathach ni bhi 'san talamh,
Gheibheadh do phobulls an arach
As deigh do chach bhi folamh.

As deigh do chach a bhi folamh
Tha 'm beath falaichte an Criod ac';
'S ann dheth feartain na fola
Fhuair' iomadh rathad gu dion doibh;
'S dar theid an eigheachd gu cala',
Chuir solus air gniomhra',
Gheibh iad saors o'n eallaich,
'S bho na tonnan gu siorruidh.

Ach cha 'n ann 'san uilean air cluasag
Tha thu 'cumail 'suas do phobuill,
Na mar ainmhuidh 'san raon,
Tha 'ga lionadh, gu cadal,

* Lòn, biadh.

[TD 25]

Ach a bhi air an ruagadh
Mar uain' 'am measg mhadraidh,
Is iad a' dùraigeadh 'm fas'chadh
An aon tra as an talamh.

Ach b'e so latha na dubhaich
Do luchd subhaich an t-saoghal,
A bhi 'teannadh stigh orr',
Tìm tearbaidh na'n naoimh uath;
Cha 'n fhaigh iad 'choidhch' tuille
An tràcair a 's lugh' ann 'n tìm uaith,
Ach bithidh 'cheartas 'g an craidhneadh*
Ma' ri deamh'na dhaontan.

Ma' ri deamh'na dhaontan,
Bithidh daoine gun ghrasan,
Thilg thairis an fhirinn,
Tha 'g innseadh mar 'tha iad;
Ach dar thig lath' an tionail,
'S gach fine na lathair,
'S cùis chraidih a bhi 'faicinn,
Meud na feachd bhitheas aig Satan.

IX—Oran a rinn e aig am an deach mòr shluagh as an Dùthaich do America,
air lorg foreigin na 'n daoine mòra.

THA mi 'faicinn iongantas
Air tighinn anns an àm;
Cha 'n 'eil againn ach bhi 'g éisdeachd
Na chanas é-sa ruinn,
Buinidh nithe na follaiseach
Dhuinne a's do ar cloinn.
Ach na nicheanan tha uaigneach

'Se dhiomhaireachds' tha ann.

Ach tha mi 'faicinn faileas
De na nithe bh'ann bho chèinn,
Dar bha pobull Israel,
'San Eiphit ann am pèin:

<eng>* Tormenting.<gai>

[TD 26]

Thug e le laimh làidir iad
A mach bho Pharaoh féin,
'S dh' fhosgail e an cuan doibh
Dar 'luathaich e an deigh.

Tha mi 'faicinn deuchainnean
An tràthsa air gach làimh,
Teaghlaichean bha urramach
Air leagadh mhàn an ceann,
Seirbhisich nan Uachdarain,
Is oighreachan na'n clann,*
An talamh làn de éigin,
A Dhè co sheasas ann!

Tha mi 'faicinn rìsdich
An fhìrinn air a ceann;
Doras a bhi air fhosgladh
'N uair a bha an iomairt teann;
'S na'm b' chlann cùmhnant
A dhùraigeadh dhul ann,
Dh'fhosgladh e na flaitheanas
Mus d'thigeadh iad gu mall'.

'S ged theidheadh iad do Char'lina,
No do mhìr tha fo 'n ghréin,
Cha b' urra dhoibh tachairt
Ach ann an talamh féin;
'S iad oighreachan na 'n geallaidhean,
'S bithidh 'n solumast d'a reir;
'S ged thigeadh iad gu cruidh-chas
Theid fuasgladh orr' na 'm feum.

Tha mi faicinn ionantas,
Air tighinn anns an àm,
Ach se coi-lionadh na firinn e,
Bha air innseadh dhuinn roi' làimh;
Gu 'm bitheadh àite aonarach,
Daoine air 'n cuir ann,
'S gu 'm bitheadh iad air aitireadht
Le caiteal agus clann.

Feudaidh 'n glan 'san salach,
Bhi 'n aon-uair anns an long,

* Aig an àm bha Iarla Chat is Mor'ear Mac-Aoi air an toirt air falbh le bàs, agus an oighreachan na 'n clann òg.

<eng>† A rig of land.

§ Abundance.

|| Inhabited.<gai>

[TD 27]

An cogal is an cruithneachd,
Bhi air an cuir 'san aon fhonn,
Is fàsaidh iad cuideachd,
Gus am bi am foghar ann,
Dar thig tìm na dealaichdean
Eadar cruithneachd agus moll.

Ma chanas sibh gur breugach so,
Leughaibh e bho 'n tuil:
'N uair nach d'robh air fhàgail
Ach an àirc gu siol-cuir,
Ma leughas sibh gu grund e
'S eigin dhuibh an sguir,
Ma 's breithnich sibh reusand'
Gach creutair bha 'n sud.

Ach 'se tha cuir orm iongantas,
Cionnus bha iad beò,
An t-uan agus am madradh
Air an cuir anns an aon chrò,
An nathair is an duine,
Chaidh an tùs leatha 'leon;
Gach beathach glan 's neo-ghlan,
Cionnus fhuair iad lòn.

Ged bhithinnse cho górách,
'S gu 'n deònaichinn dhul ann,
Mar d'theidhinn air an rathad,
Cha 'n fhada bhithinn ann;
'S ann tha mo shùil ri baile
Is fearainn nach bi gann,
Far nach caochail maighstir,
'S nach imir cliath no crann.

Tha uachdarain na 'n daorsainn
Do dhaoine anns an àm,
'G am fuadachadh 's 'gan teannachadh
Gu tir ni maith do 'n clann;
Ach moladh bhi gu bràch
Do 'n Ti is airde glòir,
Fhuair amach am fosgladh ud,
'Sa dheasaich dhoibh an lòn.

'Se mo bharail air na càirdean,
Tha 'n tràthsa fada uainn,

[TD 28]

Gu 'n dean Dia an lìbhrigeadh*
Bho chumhachd gaoith is cuain;
'G ged 'eil dàn mar dhùrachdt
Aig uaisle an taobh-tuath,

Gheibheir an cuid litrichean
Is teisteanas am buaidh.

X.—Oran a rin e air Coimhearsnaich mu 'n cuairt dh'a, a bha ann an amhreite, a caineadh 'sa deanamh rannaidheachd shalach do cheile; is a bha feumail ann an cosg' a chuir air an cleachdaidhean.

BHO dh'ith sinn an Ubhal
Thanaig dubhaich is bròn,
'S iads' tha dh' easbhuide na h-ath-bhreith
Gheibhear toibheum 'nan ceòl;
'S leòir mheud dhoibh mar pheanas,
Na leanas ri 'n dòigh,
'S ma bheir iad creideas do 'n fhìrinn
Tha i 'g innseadh na 's leòir.

Bha mi ceithir bliadhna fichead
Air aon inntinn riu-fein;
Ach airson sùsana de shaoghaill
Cha d' theidhinn rì'sd as an deigh,
Gu leantainn ri 'n àbhais,
Mar àbhais dhomh fein,
'S ma gheibh mis dhe fhabhar,
Theid an còrr as a dheigh.

Tha naimhdeas na naithreach,
'Ga fheuchainn bho thùs,
Air teachd bho Adhamh,
Mar phlaigh air gach feòil;
'S mar fhaigh sibh an ath-bhreith
An talamh na'm beò,
Gu 'n theid sibh gu Ifrinn
Le dubhaich is bròn.

Iads' a chuireas do 'n fheòil
Bithidh bran ann am buain;

<eng>* Deliver.<gai>
† Dan mar dhùrachd, <eng>means to have according to wish.<gai>

[TD 29]

Ach iads' a chuireas do na Spiorad,
Bithidh solas 'nan duais,
Nach fhacas le sùilean,
'S nach cualas le cluais,
Meud, doimhn', agus àirde,
Am fabhair 'sam buaidh.

Bheirinn maitheanas bho m' chridhe
Do gach neach fo 'n ghrein,
Na 'n deanadh iad tionndadh
Bho gach taunt tha 'nam beul;
Tha bhi mi ris an rud shalach
Tha gràineil anna féin,
Air am bheil aogais na h-Ifrinn
A' sruthadh bho 'm beul.

Nach ann a gheibheadh sibh solus,
Is foireachdan bheò,
'S gu 'n deanadh sibh tionnda'
A dh' ionnsuidh nam beò,
Far nach 'eil gāmhaldas
No taunt ann an ceòl,
Ach seinn agus moladh
'Ga shealbhachadh 'n glòir.

'S tu 'm 'ulaidh, 's tu m'aighear,
'S tu m' aighear 's mo ghràdh;
Shoillsicheadh 'n inntinn,
'Sa chaochaileadh chàil,
Chuireadh gras anns a chridh'
Is moladh 'sa bheàl,
'Sa phridhigeadh* le naomhachd,
Do naoimh anns gach lā.

Cha 'n 'eil gealladh 'san fhìrinn
Bho thoisich gu crioch,
Air am bheil còir aig na daoine-s'
Gus an caochail iad rian;
Cha 'n 'eil bagair 'sa Bhiobal
Air a sgriobhadh bho thòs',
Nach buin do na daoin'-s',
Ach an caochail iad ceòl.

<eng>* In allusion to seasoning of meat with salt or pickle.<gai>

[TD 30]

Ach bheirinn mo chomhairl,
Na 'n gabhaid i uam,
Bhi leantuinn gach abhais
A b' fhearr anns a duais,
Nan creideadh sibh 'n fhìrinn
Mar dh'fheudainns' a luaidh,
'S ann bu mho n'ur fabhar
'Sa bhàs, ge b'e uair.

XI.—Oran do ANNA MHURCHIE, bean araidh; ri àm foghar' fliuch, 'n uair bha i air a sarachadh le eas-chreidimh, agus thuirt i "Gur h-ann dhéilig Dia gu cairdeach ris a mhuinntir a thug e dhachaидh o an droch latha."

ANNA, dheiling e gu cairdeach riu
Do 'n d'thug e gras, 's tha ann,
Tha cinnteach a fhabhar, is
Nach failinnich a chainnt;
Ged lobhadh na raointean
'S gun bheathach ni bhi 'sa ghleann,
Ma 's d'theidheadh 'h-aon diubh gun aran,
Thigeadh manna 'nan ceann.

'S ged 'eil peacaidhean dhaoine
'G eigheachd dìtheachadh teann,
Agus tearc dhiubh ri fhaotainn,

Tha na 'm fireana' ann;
Na 'm bitheadh h-aon diubh a'm baile
Cha bhithheadh 'n tomhas ud gann,
Ghleidheadh sud dhoibh an talamh
Gu sioladh fearainn is fonn.

Ach 's minig thug e baile agus baile
'Seachad do fholamhachd ann,
Is thug e dithis a teaghach,
Is an deigh-san an clann;
Cha bu dearbhachd leam air e,
Cainnt bho mho bheul,
Ach deiligeadh Spioraid,
'Sa thaghald na dheigh.

[TD 31]

Ged tha mi 'n traths anns a gheamhradh
Thig mo shamhradh a dheigh;
Ach bha an claidheamh air a tharruing,
Is dòrtadh fola do reir;
Is gach breitheanas eile
Airson peacana dhaoine,
'S geur-leanmhuin 'ga bhagair,
Gu dearbhadh na'n naoimh.

Ach gach ministeur arain,
'S luchd-comuinn folamh gun bhrigh,
Fanaidh iads aig a bhaile,
Mar choin air alachd* gun di;
Ach dar thig àm feuchainn na h-ola
Is coinneachadh 'n Righ,
Bithidh iads' air am pilleadh
Gu 'n aimhleas bhibhuan gun chrìch.

XII.—Oran a rinn e ri àm gainne, agus farmad air éiridh na inntinn ri pailteas a chunnaic e aig coimhearsnach.

GALAR cràiteach nach gabh dhiom àicheadh,
Air teachd bho Adhamh, lean m' airneans' a nuas;
Galar éigin leis nach b' àill mo thréigsinn,
Faic a Dhé e, ag iarruidh buaidh:

Galar clonaile air feadh an t-saoghail,
Is chaidh sgaoilt air feadh an t-sluaigh;
'S mur fhaigh mi léine de 'n aodach chéireach,
Bho Oighre Dhe, tha 'n comhnuidh shuas;

'S mur fhaigh mi léine de 'n aodach chéireach,
Bho Oighre Dhe, tha 'n comhnuidh shuas,
An deis is àilte, nach imir tàilleir,
'S nach iarr luchd-ceird gu a deanamh suas.

'S ge b'e thàradh do 'n tigh a 's àirdé,
Far am bheil àillteachd is brad na h-uails',
Dh'innseadh Daibhidh, Maois, is Aaron,
Peadar, is Paul, páirt de a luach.

<eng>* A carcase.
† A shirt.<gai>

[TD 32]

XIII.—Oran a rinn e ann am bliadhna na gainne, rè Cogadh America; anns am bheil e a' gearan, dar bha mòran ag iundrain an aran aimsireil, cho beag 'sa bha de mheas air an aran spioradail, bha paitl anns an tìr.

M'ULAIDH m'aighear, m'ulaidh m'aighear,
M'ulaidh m'aighear meudal;
'S tu fhreagradh glaodh na'm bochd,
Dar bhitheadh iad na 'n eigin;
'S tu a chaisgeadh cumhachd na goirt,
'N uair bu mhò a h-eighe,
'S tu a chaisgeadh cumhachd a chlaidheamh,
'N uair bu mhò a gheurad.

M'ulaidh m'aighear, m'ulaidh m'aighear,
M'ulaidh m'aighear meudal;
Ged a liomhoraich thu an t-aran*
Cha 'n 'eilear 'deanamh feum deth;
Tha na treabhaicht 'dul a mach,
'S cha 'n 'eil maitheas as an deigh;
Tha 'n Tigh-stòr air a għlasadh,
Cò dh'fħosgaileas na seulach'?

Cia fhad a bhitheas e na bhonna creidimh,
Oibricean is fogħlum,
Is oibir na lagħa o 'n bħaile
Gun fhacal mu a deighne;
A chuilc bħrūt' cha 'n 'eil ri fhaighinn,
'Sa smùd cha 'n 'eil ag eiridh;
Tha an Tigh-stòr' air a għlasadh,
Cò dh'fħosgaileas na seulach'?

Airson meud mo chiont
Is liomħorachd m' eacoir';
Ged robh mise tric a' tagair,
Cha fhreagairear m' eighe;
Ged robh mise tric a' tagair,
Cha fhreagairear m' eighe;
Tha an Tigh-stòr air a għlasadh,
Co dh'fħosgaileas na seulach'?

* An t-aran spioradail.
† Ministeirean an t-soisgeul.

[TD 33]

Dar bhitheas gach beul air 'n stopadh,
Gun fhreagaireadh do 'n eighe,
Sud Prionns' na beatha air a chasan,
Foisp'lidh mis na seulach.
Theid na treabhaich 'n sin a mach,
'S bithidh maitheas as an deigh,
'S dar bheir thusa dhoibh do għnūis,
Bithidh ol' is tħuis ri 'n teudan:

Is thig an dealt gu frasach pailt,
'S bithidh gart is alt ag eiridh,
'S bithidh na mairbh a' tighinn beò,
Le feartain glòrmhor fein uat;
Bithidh an t-uan an àit a mhadraidh,
'S Criosc an àit an dragoin;
'S bithidh 'n fhàsaich na tobair uisg,
Ged 'eil i 'n diugh na h-Eiphit.

Is bheir thu dhachaидh clann a chumhnant
As gach taobh an d'theid iad,
Oir tha do ghealladh dlùth
Do Iudhaich is do Ghreugaich;
Is as gach fine tha fo ghrein,
Ni thus a 'n àird do threudan,
'S cha chuir bith-bhuantachd an ceilidh,
Mheud 'sa rinn thu dh'fheum dhoibh.

Thug thus' aodan do 'n chath,
An lath' bu mhò eigin,
Dar bha flaitheanas is talamh,
Agus ifrinn le 'cheile,
Air taomadh 'mach 'na t-aghaidh,
Dh'fhuaisgil thus' na seulach'.
M'ulaidh m'aighear, m'ulaidh m'aighear,
M'ulaidh m'aighear meudal,
'S tu fhreagradh glaodh na'm bochd
Dar bhithheadh iad 'nan eigin.

XIV.—Oran a rinn e ann an timean trioblaideach.

GU 'N tigeadh do rioghachd
Mar lili anns a cheitean,

[TD 34]

Le dealt na an gràs,
Bheireadh fàs air na geugan;
Tomhas de n' Spiorad,
Do ghlanadh mic Lebhi—
A mharbhadh na sionnaich
Lean mis' a lios Edein.

Mo thruaighe 's mo chràdh,
Gu bheil an sgeul ud na firinn!
Cho tearc is a tha iad,
A tharas a h-innseadh,
Aig am bheil e ri fhaicinn,
Beath' is cleachdadh na naomhachd,
'S gu 'm feudar a chreidsinn,
Gu bheil 'n teist'neas fior-ghlan.

Mo thruaighe 's mo chràdh
Gur e-sud an caradh air daoine,
Is iad 'tuitem na 'n cadal
Ann an seachranan clonaidh;
'S mur dean iad-fein tionnda
Dh'ionnsuidh 'n Fhearr-saoraidh,
Tha iomlan gu 'n tearnadh

A lamhan 'n fhear-dith' chidh-

A lamhan an deamhain
Tha 'gan cumail mi-rianail
An aghaidh a cheile,
Le chuilbhearta' diomhair—
Mar leòmhan 'san talamh,
Rinn an tuigs' mar chriathar;
Ge bhithear 'gan teagast
Cha ghleidh iad a bhriathar'.

Gu 'm bu naomh, 's gu 'm bu naomh
Do t-ainm-s' a ta glòrmhor,
Gu 'm bheil fuighleach 'san talamh
Do 'n d'rinn thu aithnicht' do thròcair;
Tha thu cinnt' ann do dheilig,
'S tha thu-fein dhoibh mar phòrsan,
'S tu 'mhaireas gu sìorruidh,
'S cha chaith bliadhna' do stòras.

'Se aobhar chomhfhurt na 'n naoimh e
Dar bhitheas iad a' còmhradh,

[TD 35]

Cho foirfe 's tha 'n ulaidh
Ruith eadar am meòran:
'S ann bu mhaith i gu a cleachdad,
'S cha d' robh peacadh 'na cnòdach—
Iads' do 'n ulaidh an saoghal
Sud iad saor dheth rè momaint.

Moladh bho an talamh
Mar eòin 'gaireal anns a cheitean;
Mar chalmanan a ghlinne,
'S iad a' guil airson ea-coir,
A' sealltuinn ris-sa chaidh tholladh,
'Tarruing beath as na gleusan,*
'S bitheas e-sa gu brach
Mar dhion laidir nach treig iad.

Nach h-ann 'sheideadh na gaoitean
Air cnamhan tioram na fasaich,
Ach an deanamh e 'n tionnda
Mar chraobh għlas anns a għaradha:
Mar chraobh Lebano in is għiuthais,
Mar chraobh ubħail is phalim,
Bheireadh meas agus toradħ
Nach gearradh am bās uath.

'S ann mar sud 'tha lios an Tighearn
Air a siòladh le gràsan;
'S ann 'n sud 'chithear gu soilleir
Deadħ chladvha a ghàrnal—
Geugan an lagħa,
'S dealt an t-soisgeil 'gan àrach,
Bheireadh meas agus toradħ
Tre iom'dh ginealach 'sàlach.

Nach h-ann bhitheadħ agam cridh'

Leis am molainn ni b'fhearr thu,
Airson teachd Fear-saoraidh,
Is saorsainn a ghràsan,
Fhuair buaidh air 'n t-saoghal,
Air daoine, 's air Satan,
'S ged luidh 'n eunlaith air 'n iobairt
Cha do dhìbreadh Abram.

* Leòintean.

[TD 36]

XV.—Marbh-rann a rinn e do Mhaighstir HUISTEAN ROSS, Ministeir a bha ann an Cildonnan.

OCH is ochan mar tha mi!
'Triall gach là do Childonnan,
Ri bhi smuaineachadh t-àbhais,
Agus blàthaid do chomuinn;
Ge chòmhlaich an uaigh mì,
'S mi 'n uairean 'ga taghald,
Cha sheas i dhomh d'ait, ach
A' triall gu bràch as do dheigh.

B' fharasd' aithneachdan air do ghleus.
Gu 'n d' robh do speid a' dul dachaидh;
Dar theidheadh tu 'sa Chùbi,
Bhitheadh fion ùir anns an fheasgair;
Dar theidheadh tu 'sa Chùbi,
Bhitheadh fion ùir anns an fheasgair;
'S gach neach a ghradhaich an fhìrinn,
Bu chaomh leo do theagasc.

Tha mi 'cuir fhianuis air do naimhdean,
Mur innseadh tu 'n fhìrinn;
'S mur d' fhuair iad do theagasc,
'S cuis eagail ri innseadh.
Bheireadh tu bainne do 'n uan,
Agus biadh do 'n chaora',
Is gheibheadh tu do 'n t-sedair,
A chuid fein anns an fhìrinn.

Bheireadh tu bainne do 'n uan,
Agus biadh do 'n chaora',
Is gheibheadh tu do 'n t-seudair,
A chuid fein anns an fhìrinn;
'S dar thig iad-san cuideachd,
Cha bhi thus' air do dhiteadh:
Cha b'e sud do pheacadh
Gu 'n ceileadh tu 'n fhìrinn.

B'e sud Ministeir na comuinn,
'N tra chruinnicheadh 'chòmhail,
Dhaighnicheadh oibir an dearbhaidh,
Na 'm bu bheag na 'm bu mhòr i;

[TD 37]

Ach airson a chealgair, bha

Thu d'imcheist dha 'n gòmhnuidh;
Gheibheadh tu 'mach air a bhlas e
'S air fhoireachdan còmhla',

B'e sud ceann nam peathraichean
Agus cairid nam bràithrean;
Thaobh na feòla 'sa spioraid,
'S ceart a bheireadh tu gràdh dhoibh,
Ceanna mna thu bha muileach,
'S goirt a bhuin rith', do bhàs-sa;
'S ma dh'innseas mi 'n fhìrinn,
B'e sud mo chaochla' cràiteach.

Gu'n cuimhnich an t-Ard-Righ
Le fabhar do leanabh,
D'a gleidheadh 'san t-saoghal,
O gach baoghal is sgainnil;
Gu'n lean e le naomhachd
Bean na mine 'bha ma' riut.
Riamh cha 'n fhaca mi h-aodan
Ach fial, faolaidh is cainnealt.

Bu bhlath do na bochd' thu,
'S bu cheann-uigh do 'n àraidh,
'S do theaghach a chreidimh,
Cha 'n fhaca mi d' àicheadh,
Riamh cha 'n fhaca mi leithid
De cheann peathair is bràthair;
'S tha e 'nis ann an teaghach
Cho saibhir 'sa 's àill leis.

Cha b'e Ministeir an arain
A bhagam ri iomradh,
Ach fear chunnaic 'sa dh'fhoirich
De 'n ath-bhreith na dh'imireadh;
A' préisgeadh 'n t-soisgeul
Bho fhoireachdain an'main,
'S bheireadh chomhairl bhitheadh fior-ghlan,
'S bhitheadh ciallach ri leanmhuinn.

Ach bheirinn mo chomhairl,
Ma theid mi 'sa Sgire-sa,
Gu 'n dean iad mo leabaidh
Co fagus 's tha sint' riut;

[TD 38]

Oir cha 'n 'eil difir pearsa
Ri fhaotainn 'san àit ud;
Tha 'n Righ 'sam Baig'ear
'San aon staid anns a bhabhuinn.

Gu bheil mis' de 'n bharail,
'N tra bhitheas sinn 'g éirigh.
Gu 'n aithnich mis' agus HUISTEAN
Ann an dùsgadh a cheil',
Dar thig trumpaid o 'n Athair
Bithidh sin a chaith anns a cheile,
'S bithidh toiseach an rathad

Aig na naoimh anns an eirigh.

XVI.—Marbh-rann do HUISTEAN MATHANACH, duine urramach diadhaidh, bha ann am braigh Sgire Childonnain, le ADAM GORDON, anns an aite cheudna.

'SE do bhās-sa, HUISTEAN,
Dh'fhag gle chiuirteach 'n-ar cridh;
'S dh'fhag muladach craiteach
Am pobull a tha do d' dhì—
'Se bhi dh'easbhuidh do riaghailt,
'S do chomhairl dhiadhaidh gu sith,
Thug saors' do na ceudan,
Gu 'n seasamh iad ann a stri.

Sud a bhuille bha ciùirteach,
'Sa thug clann a chumhnant gu bròn,
Gu 'm bheil na daimhean bha dlù' dhoibh
Air an duanadh* fo bhord,
Bheireadh a chomhairl bu diadhaidh,
'Sa dh'fheuchadh 'n riaghailt bu choir,
Do gach neach bhitheadh 'g iarruidh
Gu bhi feuchainn an leon.

'Se bhi 'g amharc air d' āros
Tha na chradh dhuinn 's gach am,
Bhi 'ga faicinn na fasaich,
Gun bhi an traths' innt' ach clann—

* Dùineadh.

[TD 39]

Sud an ionad bha fiùghail,
Le seinn is ùrnuigh 'na ceann,
Ged dh'fholaidh an ùir thu,
Gun duil riut thigh'n ann.

'N uair nach cluinn sinn do chomhradh,
No aon Note bho d' bheul,
Co dh'innseas n-ar cruaidh-chas,
No ghabhas truas ruinn n-ar feum,
Dar tha na Prapachan dileas
Dol as an t-saoghal de leum;
Tha e soilleir ri innseadh
Gu 'n d'thug sud caoile air an treud.

Dh' fhàs an comuinn na 's fhuaire,
O chaidh thu uainn, riut gun dùil,
'S nach cluinn mi bhi luaidh ort,
Chuir sud gruaim ann ar gnùis;
Oir bha 'm briseadh cho chràiteach
'S gun d' thug e bearn a n-ar dùthaich,
Dheth an aireamh a b' àbhais
Bhi moladh an Ard-Righ, le cliù.

Nàm fosglaidh a Bhìobail,
A' cuir na firinn a suas,
Gu'm bi léir air gach aon dhiubh,

Anns gach Sgire mu 'n cuairt:
Fhir a sheinneadh 'sa leughadh,
'Sa dh' fhagadh deurach an gruaidh,
Ged chosinn am bās thu,
Rinn e blath dhuit an uaigh.

'S mòr a bhearn a n-ar tìr thu,
'S thug sud aonarachd òirne,
'S gach aon neach a chi mi,
Tha iad mar dhaoin' ann an ceò:
Ged tha sud na ni cinnteach,
Gu bheil thu 'seinn ann an glòir,
'Se dh'iarradh n-ar cridhe dhuinn,
Gu 'm faighe rìst thu do 'n fheòil.

Bu shoilleir feartainn bho 'n Ard-Righ,
Anns do nadur le buaidh;
Bhi'dh tu tiordadh do chairdean,
Is dion do naimhde le truais;

[TD 40]

Bha do chomhairl is d' iompaidh
Cuir cosg air cunntaidh'n cruaidh,
'S 'nuair a thionailadh chomhail,
Bu bhinn do chomhradh 'nam chluais.

Ach sguiridh mis de d' mholadh,
Oir theirig mo chail,
'S thaobh 's nach d' fhuair mi gibht leirse,
Gus na dh' fheudainn a radh,
Air chor 's gu 'm b'urra mi iomradh,
Mu thimchioll do bhais,
Bha taitneach 'san am sin
Do na h-aingil' a b' aird'.

XVII.—Marbh-rann do SHEARRA M'CULLOCH, bha 'n Dornoch, a bhathadh 'sa Phort-mhor.* Le SAMUEL MATHANACH.

GUR fada buain chaidh am fuaim
Air gluasad suas na trompaid, †
Mais an t-sluaign na luidh 'sa chuan,
Is osnaich bhuan 'ga iundrain.

Ceann-uidh nam bochd, na luidh 'sa Phort,
'Sa mhac gu bochd 'ga iomnadh sud—
Ach tha mis' an dochas, 'm Fear a ghleidh Ionah,
Cho fada beo 'san ainmhidh ud,

Gu 'n gleidh e e-sa, bho bhuil' an Eisg,
Ach am faighear e, mar 's ionmhuinn leinn,
'S gu 'n d'theid gu h-ordail, 'chuir do Dhornoch,
Far 'n d'robh e beo 's gu 'm b'ainmeil e:
Mar thaic 's mar shith, mar phrap 'san tir,
'S cha 'n fhaighe tri an Alba' dheth.

<eng>* Hugh M'Culloch, Esq. late Sheriff Substitute of Dornoch, who with many others, was drowned in crossing the Meikle Ferry—a man, with his other good qualities, eminent for piety, and whose death is much and justly lamented by many, and in particular by a large circle of his Christian acquaintances in that country.

† In singing the Elegy, every two lines are twice repeated.<gai>

[TD 41]

'S gur e th'air innseadh 'feadh na rioghachd,
"Cha 'n fhaic sinne a choidche cho dealbhach riut;"
Dar theidh' tu a sgaoileadh d'fhoireachdan ghaolach,
Eadh gu 'n taobh' cheadh leanabaidh riut.

'S dar theidh' tu dh'ùrnuigh, 's gaoth 's na siùil agad,
Bhitheadh tu mar dhriùchd do anamana;
Bhitheadh blas na mealach tighinn bho t-anail,
Dar bhitheadh d'anam 'sealbhachadh.

'S dar mhinich' tu 'n fhìrinn, 'mach as a Bhiobal,
Gheibheadh gach aon an dearbhachd uat:
Bhitheadh do chàirdean guil 'sa gàire,
Dar bhitheadh do bheul-s' 'ga h-ainmeachadh.

'S dh' inns' tu do chàch nach d' robh 'sa chlàr,
Aon fhacal tear'nte gu earbsa dhoibh,
Mur tionnda' iad gun dàil gu Rìgh nan gràs,
Gu 'n deanadh 'm bās a dhearbhadh dhoibh.

Ach tha bochda' 'n t-sluaigh ri gearan chruaidh,
Mo thruaigh! gu 'n deach' thoirt im'rich uainn;
'S ar tir gu slàn, air fhàgail fàs,
Gun neach ni àits' a lionadh dhuinn.

Tha na bh'agad de naimhdean 'g éirigh a 'nàird,
'S iad féin 'sa Sàtan geamhuineach;*
'S tha iad an tràs' aig fois is tàmh,
Oir bha thu na d' plaigh 's na t-imcheist dhoibh.

Ministeirean gun ghràs, 's cealgairean fàs,
Cha 'n 'eil do bhàs 'gan cumraigeadh;
Nior 'n ionann sud 's do chàch, a fhuair dhe do ghras,
Cha sguir gu bràch de d'ainmeachadh—
'S cha 'n 'eil gu leòir, air an taobhs' de Ghlòir,
Na ni an cuid leon-s' a thiormachadh.

'S ann leam gur cinnt', gur iad bhitheas tinn,
Aig àm na seinn a' criochnachadh;†

<eng>* Joyful or merry.

† Alluding to a fellowship meeting held in the neighbourhood of Dornoch, which he regularly attended.<gai>

[TD 42]

Bhiodh cheols' dol suas gu Rìgh na' sluagh,
's bhiodh leòntaich thruagh gle inntinneach.

'S dar theidh' tu dh'ùrnuigh, aig àm an dùinidh,
Bhiodh iomadh sùil 'gan tiormachadh:
Ghluaiseadh marbh, is sheinneadh 'm balbh,
'S bhitheadh cnamhan marbh a' tiomsachadh.

'S mu dheighne do chliù, tha e na 's mò,
Na gu 'm b'fhiù sinn bhi 'ga leanmuinn sud;
'S cha 'n urra gu bràch rè feadh n-ar lā,
Le teanga Bhard do dh'ainmeachadh.

Ach seall 's gun dail 'nuas air na dh'fhag
Gu toirt dhoibh pairt de 'n ionmhas ud,
Thug è-s' gu tear'nt, gu cala na slaint,
'S gu bràch cha 'n fhaic e cumraigeadh.

Ach a Righ na 'n gras, thug è-sa 'naird,
Cuir a dheis gu slan air aon-ghin-mic;*
'S mu dheighne chaich, cha 'n urra mi radh
Do thaobh 's nach fhar mi 'n ainmeachadh.†

Ach fhuair mi cliù, air a chuid bu mhò,
Bha glé chùr gu leanmuinn ris:
'Sa mheud sa beòl domh, 'm fad's bu bheò iad,
Bu mhòr an leòn a h-Albain iad.

'Sa Chirsti ordail Nic-an-Toisich
'Se do dhoighs' bha ionmuinn leam:
Bha thu deanamh gun bhi 'g fheuchain,
'S do chuid deur 'gan tiormachadh.

'S dar rinn mi t-fhagail, 's guidh gu slan duit,
Bha mi cradh gu h-uaigneach;
'S thuirt mo bheal e ris na bha laimh rium,
Cha 'n fhad an dail gun iomlaid duit.

Ach fhir a dh'fhag i, lean's a raidean,
'S bheir iad tear'nt gun iomrall thu.

<eng>* His only son, at present a Captain in the Army.

† Alluding to those that have been drowned with him, and whose names had not at this time been ascertained.<gai>

[TD 43]

XVIII.—Oran do Mhistress GORDON, bean urramach bh'n Achadh-na-mòine, ann an Sgire Chìll-donnain.

OICH is ochan mar tha mi,
Is Iordan a bhàis na chuan bàthaidh,
'S nach faigh anam 'null air teàruint',
Ach mheud 'sa shealbhaicheas do gràsan.

Ach fhuair thus' null air aon uair a Bhettie,
Is fhuair thu saoras corp a pheacaidh,
Ged b' iomadh uair gu 'm b'e do bheachd-sa,
Gur tu bu mhò de na peacaich.

Ach seall-sa mhàn oirnn a t-fhàbhair,
'N uair thug thu uainn' a gheug bha àluinn,
Air an d' robh na measan teàruinte,
T-fhìor eagal is gaol nam bràithrean.

Fhuair thu farsuingeachd gu sgaoileadh
Na thàr thu riamh de' n t-saoghal:
Fhuair thu beachd air mar na plaosgan,
Is fhreagair thu leis-san faithn an Fhir-shaoraidh.

Sgaoil thu e air na bochdan,
Is tha thu nisean 'buain an ocair,
Is na tha ad dheigh-san dhiubh 'sior osnaich,
Mo thruaighe leir gu 'n deach i as so.

Roghnaich thu iad as an t-saoghal,
Roimh dhaoine mora lan de mhiltean,
Is tha thu 'nis 'nan cuideachd dhaontan,
Mar ri Abraham agus Isaac.

Dh'eirich dhuit-san sud glé thrathail,
Mar dh'eirich do Mhaois air nighean Pharaoih:
Roghnuich thu cuideachd nam braithrean,
Roimh uile ionmhas an tigh a 's àine.

Is ged bhiodh iad-san bochd gun aodach,
Gun òr gun airgiod anns an t-saoghal,

[TD 44]

'N uair chitheadh thu-san an aodainn,
Lionadh do ghnùis làn de dh'fhaointe riu.

Dar thigeadh tusa gu tigh na còmhlaich,
'S mise nach cluinneadh fuaim do bhrògain,
Is bheag air mhòr na bhiodh do mhòd ann,
An t-aite a b'isle b'e sud do phòrsan-sa.

'N tra bhiodh mnathan fuar gun ghrasan
'G iarruidh an t-suidheachan a b'àirde,
Thigeadh thusan a steach gu sàmhach,
Is shuidheadh tu shios, gu 'm b'e sin t-abhaist.

Fhuair thu spiorad na fior àicheadh,
Is chleachd thu i fhad 'sa bha thu;
Fhuair thu saoras daorsan Pharaoih,
Ge tric a dhearbh e dhuits' na namhaid.

Fhuair thu neo-lochduidheachd a cholomain,
Fhuair thu gliocas na beist a mharbh sinn,
Fhuair thu 'mach bho 'n h-uile an-earbsa,
Is fhuair thu creideamh air a dhearbadh.

Bha thu maiseach ann a t-aogais,
Is dh'aicheadh thu fasanan an t-saoghal,
Ghabh thu taitneas ann an naomhachd,
Is tha thu nis air do län shaoradh,

Cha 'n fhaicinn fhein ort stoc no cràbhat,

No léine bheag mar tha aig an àrdan;
Ach neapaig shingilte air do bhraghaid,
Is thu mar rialt air beinn glé arda.

Mar bhaile air cnoc thu bha gle dhealrait',
Ged bhithedd tu-fein 'ga t-fhalach;
Gur beag an tiom 'bhithite far riut,
Dar chithite gu 'n shealbhaich thu fior sholus:

Ghabh thu taitneas anns an fhìrinn,
Is rinn thu cuideachd de na Bhiobal;
Ughdairean diadhaidh 's iad bu chaomh leat,
Is bhithedd tu 'nam measg dar a dh' fhaodadh.

[TD 45]

Bu cheann uidhe thu do gach àraidh,
Do dhaoine uailse 's do 'n bhochd bu tàire—
Ach mheud 'sa shealbhaich fior-ghràsan,
B'e sud do roghainn de na bhà so.

Mhais nam ban thu BHETTIE GHORDAIN;
Co chunnaic 'riamh do 'm b'eòl thu,
Nach taitneadh riu do chòmhradh,
Is tha thu nisean thall air Iordan.

Fhuair thu peighinn dhe òr Sheba,
Is dh'fhuasgail e ortsa ann a t-éigin,
Is phaigh e uile na bha de dh'fheich ort,
Is thug e nis gu Pharras Dhé thu.

Is ma thug thus' ise a nàirde,
Pill-sa 'manntal air na dh'fhàg i,
Dean-sa mar phropach anns gach àit iad,
Bhios mar bhasgadh do na càirdean.

Och, fhir a fhuair i is a dh'fhàg i,
'S ann leam-sa nach b'ionadh thu bhi cràiteach;
Ach dean-sa do dhicheal cho fhad 'sa thàras,
Gu 'm bi agad peighinn de 'n fhior eàrlas.

Is 'n uair a choinnicheas sibhse a cheile,
Moch 'sa mhadainn aig an ais-eirigh,
Bithidh n-ur gaol is n-ur daimhe d'a cheile,
Air dhoigh 's nach h-urrair chuir an ceill so.

Is dar bha mi 'ga do chaireamh,
'Shaoil leam fein gu 'n robh mi cràiteach,
Ri bhi a' smuainteachadh air t-àbhaist—
C'ait' am faic mi do leithid ri àireamh?

Cha b'e bròn idir le an-earbsa,
Ach bròn bhi 'dealachdain gu dearbh riut
Is ged a shiubh' lainn-sa feedh Alba,
Cha mhòr a chithinn-sa de d' dhealbs' ann.

Ach sguiridh mis' a nis do dh' radh so,
Oir cha 'n urrainn mi do chuir an daintean,
Meud do bhuaidhean-sa ri aireamh,

Cha chuirte an ceil le teangan bhaird iad.

[TD 46]

IXX.—Oran do NIAL MACPHERSON, a bha na Fhear-Ceasnachaidh ann an Sgire Hacric, an Gall'aobh.

'S ANN air mhadainn Di-māirt
Fhuair mi sgeula do chaochlaidh,
Gu 'n deach NIAL thoirt a 'naird
Gu tearuinte do 'n rioghachd.
Tha iomadh an Sgire Hacric
Gle chràiteach do dhith-san;
Oir bha thu mar bheul dhoibh
Mar bha Aaron do Mhaois sud.

Bha thu dhoibh 't-athair gle thearuint',
Cho fad 'sa bha thu san t-saoghal;
Is chlothadh tu os'chean shatain,
Dheanadh na braithrean a sgaoileadh,
Cheileadh tu 'm failligean
O'n naimhdean 'san t-saoghal,
Is dheanadh tu 'm brisidhean chaireamh
Le d' dhaimh is le d' dhilseachd.

Ach cha b'ann le fuirm na diadh'achd
Bha do thriall cho fhad 'sa bha thu:
'S ann bha thu 'siubhal gu h-iosal
Mar Chriosduidh bha tearuint'.
'S gu 'n robh teisteas fhior air
Aig caochladh do bhāis-sa.
Chaidh tu dhachaидh le d' fkluir,
Nam boil le cumhachdan Shatain.

Ach na 'm faicinns' neach bhiodh dileas
As an Sgire ud dh'fhag thu,
'S gu 'm biodh agamas comhairl'
Gu 'm b'e so i an drast dhoibh;
Iad do cheangal le ùrnuigh,
Anns an dlùiteachd an d'fhag e;
Mus canadh na naimhdean 'san t-saoghal
Gu 'n dhibir an gradh ac.

[TD 47]

'S mor tha de neul diomaidh
Air a ghrunnd ud dh'fhag thu,
'S air gach Sgire mu 'n cuairt dha,
Bhi toirt uath 'n fheoghainn b'fhearrd' iad—
Gun neach a bhi 'g éiridh
Dheanadh feum ann an ait-san:
'S ann tha sinne air n-ar seideadh
Le fein agus ardan.

Bha do bhuaidhean-s' do-aireamh,
Cor nach fhar mi do 'n innseadh,
Ged bhiodh agam gibht bhaird
Do chuir 'mhan ann an sgriobhadh.

Cha b'urrainn mi aireamh
Na bha ri radh mu d' thimchioll,
Is tha thu nise do thamhteachd
Far nach fhail'nich an gaol thu.

Ach 's iomadh oidch' bha misean
Ri do chlisich, 's bu bhlath i,
'S cùbhr' gheibhinns' t-anail
Mu gach anam de 'n phārt ud,
Is dheanadh e dhuit ciùrradh
Aon droch cliù mu 'n phārt ud;
Oir bha thu mar an drùchd dhoibh,
Ann an dlùithteachd 'san daimh riu.

Ach c'ait' an teid mis' do dh'iarruidh
Fear do rian-sa anns an t-saoghal,
'S tu chumadh taic ris na bochdan,
Is cha chuireadh tu uat iad nam faodadh.
Ghabhadh tus' na t-uchd iad,
Ged bhiodh iad bochd anns an t-saoghal,
Cha dheanadh tu an aicheadh
Ged bhiodh cach 'gan diteadh.

Fhuair thu gibht o 'n h-ardean,
Fhuair thu grasan is gaol uath.
Tha iomadh an Sgire Hacric
A tharas sud innseadh—
Nach fhaic iad 'san phasaich
Neach na b'aillt ann a t-imeachd,

[TD 48]

Is tha thu nis air do thamhteachd,
Mar ri Abr'am is Isaac.

XX.—Marbh-rann do SHEORAS MACAOI, Fear Arichlinie, an Sgire Chill-donnain.

1809.

'S CRUAIDH an sgeul, a fhuair mi an dè,*
Gu 'n d' thug 'n t-Eug air falbh tha uainn!
B'fhear thu bha treun, gu obair Dhe,
'S bu mhòr n-ar feum 'n Albain ort.

'S cho tearc 'sa tha de chlainn no slainte
Air feadh gach ait' an tionnda sinn,
'Sa chuid a b'fhearr, 's bu phailte gras,
Air fagail bān nam beanntaichean.

Bha thu mar rialt aig pobull Dhia,
Do dh'fheuchainn sgiamh an t-Slanuigh'ear,
Oir bha do dhiadhachd ann do ghniomhairean,
Reir do bhriathran tabhachdail.

Chum teagasg chaich air chinn a bhāis,
'S tu fein do gnath mar riaghailt dhoibh:
Le tuigse gheur, bha cumte ri feum,

'S i ullamh rèidh, neo-chianaileach.

'Se Bean na h-Ari, 'nis a dh'fhag thu,
Anns an fhasaich aonarach:
Tha i fo bhrön, 's gach neach tha beò
De 'n teaghlaich mhòr a dh'araich i.

Tha sinne fo ghruaim, thaobh meud do luach,
Dhol uainn cho luath do shiorruidheachd:

<eng>* A slow tune suits best, and every second couplet may, with advantage, be repeated twice, and the second time on a higher key.<gai>

[TD 49]

Ach moladh Dh'a-sa a thionnd' am bās
Bho aobhar craidh is cianaileachd,

Gu aoibhneas mòr, do chlainn na glòir,
Dh'an d'thug E còir air oighreachda':
Oir chaidh E suas, gu Caithir truas,
Chum ait an duais a dhaighneachadh.

'S ge cruaidh an cas dhol tre na bhās
Do luchd dha 'n stadh an saoghal so,
Bithidh pobull Dhia gun tuille pian,
Rinn feartan Chriosd an saoradh uath.

Tha Ainglean naomh, le aoibhneas caomh,
'Gan toirt bho dhaors' 's bho thruaillidheachd,
'S bithidh iad a' seinn, le òran bìnn,
Bho linn gu linn tre shiorruidheachd.

XXI.—Marbh-rann do HUISTEAN MACAOI, Odha do Fhear Arichlinie, an Sgire Chill-donnain, chaidh thabhairt air falbh leis a bhas 'n IAMECA, 1814. Le a Bhrathair a seana.

SE mo chridhe-sa tha ciùrteach,
Se mo shuilean tha deurach,
'S mi 'ga t-iundrain, HUISTEAN,
'S tu 'sa 'n ùir 'n IAMECA!
'S beag a shaol leam, tra dhalbh thu,
Gu 'm be falbh e gun philleadh;
Ach tra dhealich mi 'n CROMBA,
'S tric a chrom mi gu sileadh.

Och! mo thruaighe mar tha mi,
Tra thug 'm bās uainn cho luath thu,
'N còrp b ailte ar a charadh!
Gun aon de chardin ma 'n cuart da:

[TD 50]

Ach bha do Phearsa cho briagh,
'S cho ciallach do chleachdamh,
'S gu 'm bu lionmhor dhuit càrdean

Anns gach aite gus 'n deach thu.

Ged 'eil thus' ann a sonas
Fad a comas gach namhaid,
'M feadh bhithis mise anns 'n t-saoghal,
Bithidh mi caoineamh na dh'fhang mi:
Bu mhór do mhaise 's do stuamachd,
Bu mhór do bhuaidhean ri 'n aireamh,
Bu mhór do chobhair 'n cruadal,
'S bu mhór do luach dhomh mar bhrathair.

Ciod e their mi, mo mhathair!
'Se 'n Righ 's ard a thug uainn e,
'N Ti chuir sgiamh air cho āluin,
'S iomhaigh a mhathair 'na ghruadhean:
'S tha e nis air a shaoradh
Bho gach daorsa agus truaighe;
'S tra thig deireadh an t-saoghal,
Bheir e rist as 'n uaigh e.

Tha mi 'n duil gu 'n d'theid m'athair
Gu cathair na 'n grasain,
Ach a 'm faic e a roighuin
Air taghadh na slainte:
Tha a Spiorad 'n gleidheadh
Anns na Flaithibh 's arde,
Ann an ochd an Fhir-shaoraidh,
A thug gaol dha nach failling.

Se do bhās a rinn brōnach
Na tha beò dhe do chairdean,
'S gach neach a bha eolach
Air t-oig 's do phairstean;
Ach gabhamaid dochas
Agus seoladh a t-abhais,
Chum 's nach bidh sinn fo eagal
'N uair a leagas 'm bās sinn:

Chum 's gu 'm faic sinne e fathast
Anns na Flaithibh cho sgiamhach

[TD 51]

'S e mar rialte anns 'n athar,
'S a latha neo criochnaichte,
Air eideadh le naomhachd,
Agus firinn na Grian ud,
A tha leighis a chlann daoine,
Le gaol, fo a sgiathan.

A CHRIOCH.

<eng>Lately Published,

And to be had of K. DOUGLAS, Tain; R. B. LUSK & Co. and D. MORRISON & Co.
Inverness; and of the Translator, R. MACDONALD, Schoolmaster, Dingwall,

BUNYAN'S

LIFE AND DEATH OF MR. BADMAN,
In Gaelic, price 2s. 6d. in boards.

And to be soon Published,

BUNYAN'S
SIGHS FROM HELL,
In Gaelic, 1s. 6d. in boards.

Subscribers taken for it by K. DOUGLAS, Tain; R. B. LUSK & Co. and D. MORRISON & Co. Inverness; and by the Translator, R. MACDONALD, Schoolmaster, Dingwall. Of whom may be had the said admirable Books in English.<gai>